

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าจะหลุง
อำเภอโคกชัย จังหวัดนครราชสีมา

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าจะหลุง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติและจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ แก่คนไทย สามารถประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเข้ากับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมตามยุค

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลท่าจะหลุง ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังว่าเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นต่อไป

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้ และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตร , แบบผสมผสาน , เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น
๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน , งานแกะผ้าด้วยมือ , งานเย็บปักถักร้อย , การทำหัวโขน เป็นต้น
๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมาก เพื่อการค้าและรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/ตู้) , การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

๔. ด้านการแพทย์ไทย คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร) , การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค , การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแด) เป็นต้น
๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า , การสืบชะตาแม่น้ำ , การทำแนวปะการังเทียม , การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น
๖. ด้านศิลปกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม , ประติมากรรม , นาฏศิลป์ , ดนตรี , ทัศนศิลป์ , คีตศิลป์ , การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว , ลำตัด , ลิเก , หมอลำ , โนรา เป็นต้น
๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ , ภาษาล้าน , หนังสือ , ตำรา , ตำราอาหาร , งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง , เรื่องสั้น , นวนิยาย , นิทาน , บทเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น
๘. ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

๑๑ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น๑๒

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรกรรม

ประกอบด้วย

๑. นางทองม้วน วงศ์กระโทก
อยู่บ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโขงเจียม จังหวัดนครราชสีมา
การส่งเสริมการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (การเลี้ยงเป็ดไข่)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

ประกอบด้วย

๑. นางเกียรติ คนเพียร
อยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโขงเจียม จังหวัดนครราชสีมา
การทอเสื่อ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย

ประกอบด้วย

๑. นางหงษ์ จุฬะเนาว์
บ้านสำโรง ๖๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโขงเจียม จังหวัดนครราชสีมา
การนวดแพทย์แผนไทย

ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม

ประกอบด้วย

๑. นายสมศักดิ์ อัตตวิริยะสูตร
อยู่บ้านเลขที่ ๑๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโขงเจียม จังหวัดนครราชสีมา
การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่น ๆ

ประกอบด้วย

๑. นายสวาง แบนกระโทก
อยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโขงเจียม จังหวัดนครราชสีมา
เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม ต่าง ๆ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโคกชัย จังหวัดนครราชสีมา

นางเกียรตินิพนธ์

อยู่บ้านเลขที่ ๓๘ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโคกชัย จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

- การทอเสื่อ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลท่าจะหลุง อำเภอลือชัย จังหวัดนครราชสีมา

นางหงษ์ จุฬะนาวี

บ้านลำโรง ๖๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอลือชัย จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย

- การนวดแพทย์แผนไทย

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโซคชัย จังหวัดนครราชสีมา

✘นางทองม้วน วงศ์กระโทก

อยู่บ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโซคชัย จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรกรรม

- การส่งเสริมการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (การเลี้ยงเป็ดไข่)

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดนครราชสีมา

✧ นายสง แนนกระโทก

อยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดนครราชสีมา
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่น ๆ

- เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม ต่าง ๆ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลท่าจะหลุง อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา

✧ นายสมศักดิ์ อัครวิริยะสุร

อยู่บ้านเลขที่ ๑๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา
ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม

- การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีไทย

รายงานข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น
ข้อมูล ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2567

ลำดับ	จังหวัด	อำเภอ	อบท.	ปีงบประมาณ	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	สถานที่ตั้ง	ละติจูด	ลองจิจูด	ชื่อเจ้าของ	เบอร์โทรศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อ
1	นครราชสีมา	โชคชัย	อบต.ท่าจะหลุง	2567	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรกรรม	เลขที่ 44 หมู่ 7 ต.ท่าจะหลุง อ.โชคชัย จ. นครราชสีมา 30190			นางทองม้วน วงศ์กระโทก	082-857-0105
2	นครราชสีมา	โชคชัย	อบต.ท่าจะหลุง	2567	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่น ๆ (พิธีกรรม ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีต่าง ๆ)	25 หมู่ 1 ต.ท่าจะหลุง อ.โชคชัย จ. นครราชสีมา 30190			นายสงวน แนนกระโทก	044-002-773
3	นครราชสีมา	โชคชัย	อบต.ท่าจะหลุง	2567	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม	12 หมู่ 4 ต.ท่าจะหลุง อ.โชคชัย จ. นครราชสีมา 30190			นายสมศักดิ์ อัดทวีริยะสุวรร	081-760-9506
4	นครราชสีมา	โชคชัย	อบต.ท่าจะหลุง	2567	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ไทย	บ้านสำโรง 67 หมู่ 5 ต.ท่าจะหลุง อ.โชคชัย จ. นครราชสีมา 30190			นางหงษ์ จูพะเนาว์	044-002-773
5	นครราชสีมา	โชคชัย	อบต.ท่าจะหลุง	2567	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม	38 หมู่ 7 ต.ท่าจะหลุง อ.โชคชัย จ. นครราชสีมา 30190			นางเกียรติ คนเพียร	061-035-6729

ภูมิปัญญาท้องถิ่น		ประเภทของการถ่ายทอดภูมิปัญญา			การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
ระดับของภูมิปัญญาท้องถิ่น	สาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่น	บุคคล	สถานที่	วัสดุสิ่งของ	เผยแพร่เฉพาะบุคคลในครอบครัว	เผยแพร่ต่อสาธารณะ	ลักษณะกิจกรรมที่เผยแพร่	ระบุ (ลักษณะกิจกรรมที่เผยแพร่)	ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่	ไม่มีการเผยแพร่
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	เกษตรกรรม	เกษตรกรรม				×	การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน		โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น	
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	อื่นๆ ระเบียบ พิธีกรรม ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีต่าง ๆ	อื่นๆ				×	การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน			
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ศิลปกรรม	ศิลปกรรม				×	การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน			
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	การแพทย์ไทย	การแพทย์ไทย				×	การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน			
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	หัตถกรรม	หัตถกรรม				×	การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน			

งบประมาณที่ใช้ในการ ดำเนินการ (บาท)	แหล่ง งบประมาณ	จำนวนคนที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม			ช่วงอายุผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม		
		บุคลากรภาครัฐ/ รัฐวิสาหกิจ (คน)	บุคลากรภาคเอกชน/ ประชาสังคม (คน)	ประชาชนทั่วไป (คน)	เด็ก/เยาวชน (อายุไม่ เกิน 25 ปีบริบูรณ์) (คน)	ประชาชนทั่วไป (อายุ 25-60 ปีบริบูรณ์) (คน)	ผู้สูงอายุ (อายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) (คน)
0.00	0						
0.00	0						
0.00	0						
0.00	0						
0.00	0						

[illegible]

[illegible]